

RADIKAALINEN PORVARI VENÄJÄN TYÖVÄESTÄ

Toisinaan on hyödyllistä luoda silmäys siihen, mitä ihmiset sanovat meistä, työväenlehdistöstämme, työväenyhdistyksistämme, työväenliikkeestämme j.n.e., kun he seuraavat näitä *syrfästä*. Opettavaisia ovat niin suoranaisten vihollisten kuin verhoutuneidenkin vihollisten, sekä epämääräisten että epämääräisesti „myötämielisten” ihmisten katsomukset, jos nämä ihmiset ovat hiukankaan järkeviä, asiantuntevia ja ymmärtävät edes hiukkasen politiikkaa.

Tuohon viimeksi mainittuun ihmiskategoriaan kuuluu epäilemättä „trudovikki” eli „kansansosialisti” — tai jos puhutaan totuuden mukaisesti, niin radikaalinen porvari eli porvarillinen demokraatti — hra S. Jelpatjevski.

Tämä kynämies on N. K. Mihailovskin uskollisimpia työtovereita ja aateveljiä, Mihailovskin, jota järjen vastaisesti sosialistin nimeä tavoittelevat „vasemmistonarodnikit” niin typerästi ylistävät. Hra S. Jelpatjevski on Venäjän porvarillisen elämän tarkkaavainen havainnoitsija, ja tuon elämän mielialojen valtaan hän itsekin „herkästi” antautuu.

Häntä voidaan sanoa yhdeksi ensimmäisistä venäläisistä uranuurtaja-likvidaattoreista, sillä hän ja hänen ystävänsä julistivat jo vuoden 1906 syksyllä (katso „Russkoje Bogatstvon” surullisen kuuluisaa elokuun nidettä vuodelta 1906) „julkisen puolueen” välttämättömyyttä, hyökkäsivät „maalalaisuuden” suppeutta vastaan ja ryhtyivät tekemään korjauksia tämän maanalaisen puolueen tärkeimpiin tunnuksiin julkisen, s.o. legaalisen, puolueen hengessä. Näiden „sosialikadettien” (joiaksi heitä jopa vasemmistonarodnikitkin olivat silloin *paketetut* nimittämään) omien puheiden ja oman käsityksen mukaan heidän kieltäytymisensä maan-

alaisesta toiminnasta ja likvidatorinen „julkisen puolueen” eli „julkisen puolueen puolesta käytävän taistelun” julistaminen aiheutuivat pyrkimyksestä mennä „joukkojen” luo, järjestää joukkoja.

Todellisuudessa herrojen „kansansosialistien” suunnitelmat eivät sisältäneet mitään muuta kuin pieneläjän poroporvarillista arkamielisyyttä (joukkoihin nähden) ja herkkäuskoisuutta (esivaltaan nähden). „Julkisen puolueen” vuoksi heitä uhkailtiin osittain vankikopilla, osittain pidettiin joitakuuta jonkin aikaa vankikopissa, ja lopputulos oli se, ettei heille jäänyt sen enempää julkista kuin mitään muutaakaan yhteyttä joukkoihin eikä liioin julkista eikä mitään muutaakaan puoluetta. Heistä tuli sitä samaa, mitä on tullut likvidaattoreistammekin, s.o. legalisti-likvidaattorien ryhmä, „riippumattomien” (maalalaisesta puolueesta „riippumattomien”, mutta aatteellisesti liberaaleista riippuvaisten) kirjailijain ryhmä.

Masentuneisuuden, sekasorron ja hajaannuksen vuodet menivät ohi. Alkoi puhaltaa hiukan toisenlainen tuulonen. Ja poroporvarilliset mielialat herkästi tunteva hra S. Jelpatjevski kirjoittaa „Russkoje Bogatstvo” tämän vuoden tammikuun niteeseen Venäjän yhteiskunnan eri luokkien mielentiloista artikkelin, jolla on vaikuttava otsikko: „Elämä rientää”.

Elämä rientää — huudahtaa narodnikkimme palauttaen mieleensä kaikenlaiset edustajakokoukset, Salazkinin puheen sekä Beilisin jutun. Viikastuminen maaseudulla on epäilemätöntä, vaikka „nykyään on joskus vaikea erottaa ei ainoastaan oikeistokadettia vasemmistolokakuulaisesta, vaan joskus jopa eserrää ja sosialidemokraattiakin” (likvidaattoreihinko kuuluvaa, niinkö? hra narodnikkilainen likvidaattori?) „vasemmistokadettista, jos päätellään paikallisen” (tietysti yksinomaan legaalisen) „taktiikan perusteella”. „On käynnissä Venäjän omalaatuinen kokoontuminen kahdelle puolelle seinää, joka on jakanut Venäjän kahtia. Toiselle puolelle ovat kokoontuneet yhdistynyt aatelisto, yhdistynyt byrokraatia, valtion virkamiehet ja poroporvarit, jotka tavalla taikka toisella „nauttivat kruunun elatusta”, toiselle puolelle — tavalliset pieneläjät, maaseutupiirien sankat kerrokset”.

Kuten huomaatte, ei narodnikkimme näköpiiri ole laaja, hänen analyysinsä on pintapuolinen: aina vain sama

virkevällä ja yhteiskuntapiirien liberaalinen vastakkain asettaminen. Maaseudun pieneläjän kannalta katsoen on vaikeahko sanoa jotain luokkataistelusta yhteiskunnan sisällä, porvaristosta ja työväestä, syvenevästä epäsovusta liberaalien ja demokraattisten aineiden välillä.

Maaseudun alimmista kerroksista on vaikea tehdä johtopäätöksiä — kirjoittaa hra S. Jelpatjevski.

„...Pimeys ja hiljaisuus on langennut maaseudulle, jonne on vaikea nähdä ja josta huonosti kuuluu”... Osuustoimintaliike „on äkkiä herännyt ja levinnyt laajalle”... lohkotilallisten ja kyläyhteisön väen taistelu... „*tämä kaikki ei ole tullut kyllin selvästi näkyviin*”.

„Niin, täytyy tunnustaa, että seinä, jota hallituksen ponnistuksin pystytetään lohkotilallisten ja kyläyhteisöväen välille maaseutujoukkojen hajottamiseksi ja pirstomiseksi, kohoaa yhä korkeammaksi, mutta kylissä ei näköjään ole vielä ehtinyt muovautua hallituksen suunnitelmien mukaisia tunteita ja mielialoja. Niin toisten kuin toistenkin sielussa palaa yhtä kirkkaasti kuin ennenkin maan kaipuu ja odotus, ja vapauden, „oikeuksien” kaipuu, jota aikaisemmin himmensi „maakysymys”, käy näköjään yhä selvemmäksi ja käskevämmäksi”.

Ja lopuksi tämä Venäjän elinolojen kuvaaja, todettuaan, että „nimenomaan oikeistopiirit toistelevat nykyään itsepin-taisesti vallankumous-sanaa”, että nämä piirit „itse ovat pelästyneet todenteolla, että ne todellakin odottavat selkkausta ja ovat varmoja perikadon kiertämättömyydestä”, — tämä kirjoittaja puhuu työläisistä seuraavaa:

„Järjestyneistä työläisistä minulla ei ole tässä mitään sanottavaa. Heistä puheen ollen ei tarvitse tehdä johtopäätöksiään umpimähkään, — heillä on kaikki selvää ja kaikkien nähtävissä. Mielipiteet ovat heillä melko tarkasti määritettyjä, heillä ei ole vain toivomuksia ja odotusta, vaan on myös vaatimuksia, joita vahvistavat tahdon impulssit,—eivät vaistonvaraiset purkaukset, vaan systematisoidut ja kyllin hyvin kehitetyt metodit... (pisteet on pannut hra Jelpatjevski). Ja epäilemättöntä on, että niin mielipiteet, toivomukset kuin odotuksetkin leviävät tästä järjestyneestä ympäristöstä maaseutu-ympäristöön, mistä ensiksi mainittu on peräisin”.

Näin kirjoittaa mies, joka ei ole milloinkaan kuulunut marxilaisiin ja on aina pysynyt syrjässä „järjestyneistä työläisistä”. Ja tämä *syrjästä* saatu asiointilan arvio on valvettuneille työläisille sitä arvokkaampi.

Hra Jelpatjevskin, joka on likvidaattoruuden „uranur-taja”-johtaja, kannattaisi ajatella, mikä merkitys on sillä, minkä hän joutui nyt tunnustamaan.

Ensinnäkin *millaisen* työväen keskuudessa „mielipiteet ovat melko tarkasti määritettyjä” ja „metodit kyllin hyvin kehitettyjä ja systematisoituja”? *Vain* likvidaattoruuden vastustajien keskuudessa (sillä likvidaattoreilla vallitsee sekä mielipiteiden että metodien alalla täydellinen kaaos), *vain* niillä, jotka eivät ole luopuneet, pelkurimaisesti ja hätäisesti, maanalaisesta toiminnasta. *Vain* niillä on todellakin „*kaikki selvää ja kaikkien nähtävissä*”. Tämä tuntuu paradoksaaliselta (kummalliselta), mutta se on tosi-asia: niillä, jotka kaihoavat „julkista puoluetta”, vallitsee kaaos,— vain „maanalaisuuden” kannattajilla, niillä, jotka noudattavat uskollisesti tuon muka suppean ja surkastuneen (ks. „Nasha Zarja”, „Lutsh”, „Novaja Rabotshaja Gazeta”, „Severnaja Rabotshaja Gazeta” lehtiä) maanalaisen toiminnan velvoituksia, on „*kaikki selvää ja kaikkien nähtävissä*”, „mielipiteet ovat melko tarkasti määritettyjä ja metodit kyllin hyvin kehitettyjä”.

Ensimmäinen likvidaattoruuden synnyttäjäistä („Ruskoje Bogatstvon” esimies hra Jelpatjevski) on myös ensimmäisenä allekirjoittanut sille kuolemantuomion, „pitänyt sielumessun” sen haudalla.

Ehkei hra Jelpatjevski itse tajuakaan sitä, mutta hänen herättämänsä kysymys menee suuresti eri poliitikkojen oman ymmärryksen yli.

Toinen ja tärkein seikka. Minkähän vuoksi Venäjän historian eräällä sekavimmalla ja raskaimmalla kaudella, viisi-vuotiskaudella 1908—1913, proletariaatti on Venäjän kansan *kaikista* luokista ainoa, joka ei kulje „umpimähkään”? minkähän vuoksi vain sillä oli „*kaikki selvää ja kaikkien nähtävissä*”? minkä vuoksi se selviytyy ohjelman, taktiikan ja järjestörakenteen alalla vallinneesta mitä suurimmasta aatteellisesta hajaannuksesta ja kaikenlaisesta sekasorrosta ja horjumisesta — mikä vallitsee sekä liberaalien, narodnikkien että sivistyneistöön kuuluvien „myös-marxilaisten” keskuudessa, — selviytyy „melko tarkasti määritettyine mielipiteineen”, „systematisoituine ja kyllin hyvin kehitettyine metodeineen”? Ei vain sen vuoksi, että nämä mielipiteet on määrittänyt ja nämä metodit on kehittänyt maanlainen toiminta, vaan sen vuoksi, että on olemassa mitä

syvällisimpiä yhteiskunnallisia syitä, on olemassa taloudellisia ehtoja, on olemassa tekijöitä, joiden vaikutus yhä voimistuu rinnan jokaisen uuden rautatievirstan kanssa, jokaisen edistysaskeleen mukana, minkä kaupankäynti, teollisuus, kapitalismi ottaa kaupungissa ja maaseudulla, tekijöitä, jotka lisäävät, lujittavat, karkaisevat ja yhdistävät proletariaattia, auttavat sitä, ettei se kulkisi poroporvarin *perässä*, ei horjuisi pikkuporvarien tavoin, ei luopuisi pelkurimaisesti maanalaisesta toiminnasta.

Ken harkitsee tätä, hän käsittää, kuinka valtavaa vahinkoa aiheuttavat yritykset „sulattaa” palkkatyöläisten luokan etujoukko ja kiertämättömästi horjuva ja epävakaa pikkuporvarillinen talonpoikaisto samaan puolueeseen.

„*Prosvestsheniye*” № 3,
maaliskuu 1914

Julkaistaan
„*Prosvestsheniye*” aikakauslehden
tekstiin mukaan
